

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด

ที่ ชพ ๗๒๒๐๑ / ๑๕๔

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลครน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลครน

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีมติประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ
หน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) หรือการประเมิน ITA ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้นเป็นการประเมินในรูปแบบออนไลน์ อยู่ในช่วงระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ(พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความ
โปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน นั้น

ดังนั้น สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลครน จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจ
เกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลครน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นางสาวปัทมา แพรงษ์จิ้น)
นิติกรชำนาญการ

(ลงชื่อ)

(นางสมสุข รัตนพันธ์)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

ความเห็นของปลัด อบต.

ความเห็นของนายก อบต.ครน

(ลงชื่อ)

(นายพนตล มณีรัตน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ)

(นายบุญชวน กายสะอาด)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลครน

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือ
รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลครน
ประจำปี พ.ศ. 2568

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลครน

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดขององค์กรบริหารส่วนตำบล ครน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อีกทั้งเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ข้อ๐23 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ.2568

ในการนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลครนจึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดถึงวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขับเคลื่อนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสให้เป็นองค์กรที่มีความสุจริตโปร่งใสเป็นที่ประจักษ์ต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

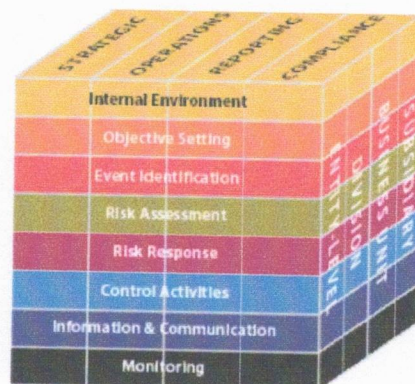
มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้าน การทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO 2013(Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

- หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

- หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

- หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตองค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

ประกอบด้วยPressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ทั้งนี้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนความเสี่ยงการทุจริตหมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
3. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและและขาดคุณธรรม จริยธรรม

5. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ

6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่างๆ

7. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

2. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม การทุจริตมากยิ่งขึ้น

3. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

4. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

5. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

6. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

7. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการจากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น

- ฉ้อโกง /ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล
- ปลอมแปลง /ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง /ช่วยเหลือสมครพรรคพวกหรือเครือญาติ
- ยักยอก / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
- ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จักทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง

- กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เพื่อให้พวกพ้องได้รับผลประโยชน์
- ช่มชู้ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ
- ผูกขาดการค้าขายแต่กับพวกพ้องของตนเอง
- บังคับ/ขืนใจผู้ใต้บังคับบัญชา / ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
- รวบอำนาจ / ไม่มอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม
- ริดไถจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง
- แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน
- ปูนบำเหน็จรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลครน ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- 2) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
- 6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) โดยแต่ละองค์การจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นให้เหมาะสมกับประเภทและสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนหรือ 3 คะแนนซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารขององค์กรโดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับองค์กรที่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียงสำหรับองค์กรที่ไม่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินหรือไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

1.การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลครนได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์ชี้วัดของกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้ 1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 2. ความเสี่ยงการ

ทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ 3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

2.การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (know factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknow factor)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับขั้น เนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้น		✓
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตที่ง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
1. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับและมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใด		✓
2. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓
2. เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากผู้รับจ้าง เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างผ่านการตรวจรับงาน		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้นและมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอื้อพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓

3.การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคตโดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงโอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับโอกาสที่จะเกิดจากนั้นทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดว่าแต่ละความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นในระดับใดดังตัวอย่างดังนี้

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงปริมาณ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูงปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact)เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้นจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นโดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือด้านการเงิน/ทรัพย์สินการดำเนินงานชื่อเสียง/ภาพลักษณ์บุคคลากร ฯลฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงระดับความรุนแรงระดับสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบจากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใดตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่อปริมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่อปริมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่อปริมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่อปริมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่อปริมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

การประเมินระดับความเสี่ยง(Degree of risk)หมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นหลังจากองค์กรวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงแล้วองค์กรต้องนำผลการวิเคราะห์มาประเมินระดับความเสี่ยงว่าแต่ละความเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอยู่ระดับใดในตารางการประเมินระดับความเสี่ยงซึ่งระดับความเสี่ยงอาจแบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก แทนระดับความเสี่ยงข้างต้นด้วยเกณฑ์สีประกอบด้วย สีแดง สีส้ม สีเหลือง สีเขียว และสีขาวย ตามลำดับ โดยนำผลจากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นและผลจากการวิเคราะห์ผลกระทบมาประเมินระดับความเสี่ยง ดังตัวอย่าง ดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 - 4 คะแนน

➤ ระดับความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงของการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลครน สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ใน 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการปฏิบัติการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการพ.ศ. 2558 ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้างและประเด็นการบริหารงานบุคคล ดังมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
1	การปฏิบัติการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณา อนุญาตของทาง ราชการพ.ศ. 2558	1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับอันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการ ให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับบริการเร็วขึ้นไม่เป็นไป ตามลำดับ	2	4	8	ปานกลาง
		2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการ หรือการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาตที่ง่าย ขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่ เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	2	4	8	ปานกลาง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	1.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติ ตามนโยบายของผู้บริหาร โดย ไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ และมีการเรียกรับเงินหรือ ประโยชน์อื่นใด	2	4	8	ปานกลาง
		2.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมี การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	2	4	8	ปานกลาง
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	1.การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิด การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	2	4	8	ปานกลาง
		2.เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็น คณะกรรมการตรวจรับงานเรียกร รับเงินหรือสินบนจากผู้รับจ้าง เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างผ่านการ ตรวจรับงาน	2	2	4	ต่ำ
4	การบริหารงานบุคคล	1.การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้นและมอบหมาย งานไม่เป็นธรรมเอื้อพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	2	4	8	ปานกลาง

5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นไม่เป็นไปตามลำดับ	ปานกลาง	1.จัดทำมาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก 2.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน สำหรับแสดงขั้นตอนการบริการเพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ จุดบริการ	มกราคม 2568 – มีนาคม 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ที่ง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	ปานกลาง	1.จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการรับสินบนเพื่อป้องกันปราบปรามหรือต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและประพฤตินิชอบ 2.จัดทำมาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานทางเว็บไซต์หลัก	ตุลาคม 2567 – มีนาคม 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย					
1. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ และมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใด	ปานกลาง	1. ดำเนินการให้มีการจัดส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน 2. จัดทำประกาศ No Gift Policy 3. จัดทำประกาศเจตจำนงในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และตรวจสอบได้	ตุลาคม 2567 – มีนาคม 2568	147,240.- บาท	สำนักปลัด
2. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	ปานกลาง	1. ดำเนินการให้มีการเผยแพร่ให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคน เรื่องพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565 2. จัดทำมาตรการเผยแพร่และส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับพนักงานส่วนท้องถิ่น	ตุลาคม 2567 – มีนาคม 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความ เสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่ รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง					
1. การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ต่ำ	1. จัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนและประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์หลัก 2. จัดทำประกาศมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง
2. เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากผู้รับจ้าง เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างผ่านการตรวจรับงาน	ปานกลาง	1. จัดทำประกาศมาตรการในการสร้างจิตสำนึก และความตระหนักแก่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างประจำ 2. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนเพื่อป้องกันปราบปราม หรือต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและประพฤติมิชอบ 3. ติดตามและควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิดให้มีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 4. จัดทำส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของ อบต. ครน	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล					
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้น และมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเนียมเอื้อพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	1. จัดทำกำหนดเกณฑ์พิจารณาคะแนนให้มีความชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา 2. จัดทำมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล 3. ติดตามและเปิดเผยรายงานการบริหารทรัพยากรบุคคล	ตุลาคม 2567- มีนาคม 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด

6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลครนกำหนดการติดตามผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ปีละ 1 ครั้ง โดยรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ พร้อมแสดงผลการดำเนินการทางช่องทางเว็บไซต์หลักขององค์การบริหารส่วนตำบลครน

